

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fynske Minder 1974

tilegnet

Erling Albrechtsen

på 70 års dagen

Udgivet af

Odense Bys Museer

Odense 1974

Hannibal Sehesteds nærmeste familie

Af AAGE FASMER BLOMBERG

I. Bidrag.

Lørdag d. 8. september (gl. st.) 1666 kl. halv tre om eftermiddagen kom en fornem gæst til Odense.

Hans følge var stort; den fornemme gæst var kurprinsen af Sachsen Johan Georg (III). På vej til sit bryllup i København med Frederik III's datter, prinsesse Anna Sophie, hvilede han ud et par dage i Odense. Han boede hos Kirsten Pedersdatter Balslev, enke efter byfogeden, Antonius Ottosen Seeblad; hendes gård lå i Korsgade og kaldes i vore dage Priorgården.¹

Kurprinsen kendte sin værtinde fra tidligere besøg i Odense, ganske vist boede han selv under besøget i 1663 hos rådmænd Peder Pedersen Lerche, men hans moder, kurfyrstinden, havde boet hos byfoged Antonius Ottosen Seeblad og Kirsten Pedersdatter Balslev. De fyrstelige personer skulle i 1663 på deres rejse gennem landet „friholdes“, og det blev derfor pålagt tolderen i Odense, Christen Westesen, at „gøre credit“ og betale „af tolden efterhaanden som den indkommer“.² Det gik imidlertid langsomt med at få pengene ind; af skiftet efter byfogeden i 1664 fremgår, at endnu var der ikke blevet betalt for de sachiske gæsters ophold.³

Opholdet i Odense i september 1666 har formentlig ikke været spændende for den 19-årige prins, og da han dagen efter sin ankomst, søndag d. 9., erfarede, at der var stort bryllup i byen, gik han om aftenen „incognito“ op på rådhuset for at se på bryllupsfesten „men blev ikkun en stakket tid deroppe“. Næste morgen forlod han Odense og rejste den dag til Ellensborg (Holckenhavn).

Det var ellers et celebret bryllup, der den søndag blev fejret i Odense. Brudgommen var biskop Niels Bangs søn, sognepræsten til Særslev, Hans Bang, og bruden var Anna Eriksdatter, enke efter

Fig. 1. Hannibal Sehested. Maleri af Karel van Mander ca. 1660. Frederiksborg.

hans formand i embedet Bertel Wichmand og datter af afdøde stor-købmand og rådmænd i Odense Erik Jørgensen; brudeparret var ved familiebånd stærkt knyttet til de odenseanske rådmændsslægter, brudgommens morfar var den tidligere borgmester i Odense Hans Nielsen Chulnbrun, og brudens svogre var rådmændene Hans og Jørgen Wichmand.⁴ Vielsen foregik i Sankt Knuds kirke; i det følge, der ledsagede brudeparret til kirken, var flere fornemme personer, de fornemste var rigsskatmester Hannibal Sehesteds frue, grevinde Christiane, Christian IV's og Kirsten Munks datter, og hans datter Christiane Sophie Sehested. Rigsskatmesteren var en kendt skikkelse i Odense, han havde i nogle år i 1620'erne gået i Odense Latinskole og havde boet hos rektor Christen Jensen Vejle.⁵ Odenses borgmester i 1666, Knud Jacobsen Blanckenborg, stod Hannibal Sehested nær, de kendte muligvis hinanden fra skoletiden. Hannibal Sehesteds nære tilknytning til det odenseanske rådsaristokrati gjorde det naturligt, at hans frue og datter var blandt bryllupsgæsterne. Jens Bircherod stod den søndag formiddag på salen i Ade-

len gård „strax ved kirken“ og så brudefølget på vej til kirke; han lagde da mærke til, at bruden gik „mellem hr. Hannibal Sehesteds dame frøken Christiane og hendes datter, og tænkte bemeldte dame mindst på, at hun i samme uge skulle blive enke.⁶

Hannibal Sehested var ikke med til brylluppet; han var i udlandet. Den 10. november 1665 havde han forladt København, ledsaget af sin hustru og datter, den 13. var han kommet til Odense, og dagen efter var familien rejst videre.⁷ Som ekstraordinær ambassadør skulle han til Haag og Paris. Hans familie skulle dog blot følge ham på vej, det var planen, at de under hans fraværelse skulle opholde sig, dels i Hamburg og dels i Jylland.⁸ Hannibal Sehesteds sidste ophold i Paris blev trist, han længtes hjem, hans helbred var undergravet, og han pintes af økonomiske sorger og af uro for fremtiden. Hjemme var hans indflydelse hos kongen dalende, og dennes militære og holstenske rådgivere indtog hans plads i kongens gunst. Om foråret 1666 ramtes han af et apoplektisk slag, og i den følgende tid måtte han ofte holde sengen; under en køretur til Passy d. 13. september ramtes han af et nyt slag og døde kort efter.

Den glimrende begavede, men ikke særlig velhavende jyske adelsmand havde gjort et strålende parti, da han i 1642 ægtede den 16-årige Christiane.

Samme år blev han Norges statholder, og årene i Norge blev formentlig deres bedste år, men 1651 afslørede revisionen store misligheder i hans regnskaber; han blev afskediget, mistede sine norske godser og måtte forpligte sig til store erstatningsbeløb; alle eksistensmuligheder var næsten berøvet ham. I de følgende 7 år flakkede Hannibal Sehested om i Danmark og i udlandet, enten alene eller sammen med hustru og datter. Bevarede breve, vekslet mellem Kirsten Munk og hendes børn og svigerbørn, fortæller om gensidig mistænksomhed, bitterhed og hadefuldhed. Mellem Hannibal Sehested og frøken Christiane var der ikke noget godt forhold i disse år, hun havde tanker om at forlade manden, men efter moderens indtrængende forestillinger opgav hun det dog.⁹ Til gengæld betød datteren alt for Hannibal Sehested, hvad der er mange eksempler på; den

kejslerlige ambassadør i København skrev i 1661, at Hannibal Sehested „elsker hende over al maade“. Christiane Sophie Sehested var født på Akershus i 1644 og var blevet opkaldt efter sin morfader og sin moder og efter en faster, Sophie Sehested, admiral Niels Juels moder.

I august 1652 boede Hannibal Sehested nogen tid i Lübeck med sin familie, og ved juletid 1655 opholdt de sig i Kölln, men hyp-pigst var hans hustru og datter i Hamburg, således i foråret 1653, hvor de opholdt sig i „hr. Bernebergs hus“ og levede under slette økonomiske vilkår. I et brev til Leonore Christine fra september 1654 fortæller Kirsten Munk, at Christiane „sidder der i Han-burg, hun skriver mig til, han haver efterladt hende alle sine breve på hvad penge, han er skyldig, såvel som dem han til står“. ¹⁰

Ofte besøgte Christiane og hendes datter Kirsten Munk på Bol-ler, således var de der 4 uger i det tidlige forår 1655,¹¹ og i novem-ber 1653 havde Hannibal Sehested selv været der tillige med fami-lien; forholdet mellem ham og svigermoderen var ellers ikke for godt, i september 1654 fortæller hun Leonore Christine, at „Hanni-bal er i Antwerpen. Gud lade ulykke og hjertesorg møde og følge ham, hvor han er“. ¹² I juni 1658 opholdt frøken Christiane sig på Boller, travlt optaget af forberedelserne til moderens bisættelse i Odense,¹³ og begge ægtefæller var til stede ved Kirsten Munks bisættelse i Odense d. 23. juli 1658.¹⁴ Under den anden Karl Gu-stavkrig blev Hannibal Sehested taget til fange af svenskerne og han opholdt sig en stor del af tiden sammen med sin familie i den svenske lejr foran København, midlerne til sit og sin families underhold måtte han for en stor del låne sig til „hos borgerfolk“.

Da Hannibal Sehested i 1660 atter trådte i Frederik III's tjeneste, åbnede der sig nye udsigter for ham. Ved sin andel i freden 1660 havde han gjort sig fortjent til kgl. nåde. Om sommeren 1661 fik han „af synderlig gunst og naade saa og for tro og flittig tjeneste“ løfte om en pension på 6000 rdl.,¹⁵ og i marts 1662 overdrog kon-gen ham som gave St. Knuds kloster i Odense med tilliggende gods, for at han deraf kunne have „stor tilhjælpning til hans gælds aflæg-

gelse og itzige hans stands vedligeholdelse, saa som Eders kongl. Majst's respekt det udkræver“.

De følgende år blev lige så urolige for Hannibal Sehested og hans familie som de foregående. Idelig var han på farten i rigets tjeneste, snart i Stockholm og London, snart i Paris og Haag, næsten altid ledsaget af hustru og datter. I oktober 1661 var han i Haag, hvor han efterlod sin hustru og datter, da han i slutningen af måneden rejste videre til London, herfra kom han til Odense d. 8. februar 1662, men rejste samme dag videre til København.¹⁶ Familien var ligeledes med ham i Paris i 1663; de blev vel modtaget ved det franske hof og i det fornemme franske selskab. Gazette de France skrev om den 19. årige Christiane Sophie, at hun ved hoffet dansede med megen „éclat et gratie“, hun så spansk komedie i enkedronningens værelser i Vincennes og blev præsenteret for Ludvig XIV. Derefter var hun med faderen og moderen i London, hvor de alle tre nød „den extraordinaire ære“, at få lov til at køre helt ind i Whitehalls indre gård, hvad ellers kun var tilladt kongefamiliens medlemmer; da Hannibal Sehested i 1664 forlod London, blev frøken Christiane og datteren tilbage, og først i april forlod de England og rejste til Holland, hvor de opholdt sig til ind i året 1665. Under opholdet her blev Christiane Sophie malet af den hollandske maler Jan Myten, portrættet hænger i vore dage på Wedellsborg. På hjemvejen fra Holland om foråret slog de sig nogen tid ned i Odense og først d. 29. maj rejste de til København.¹⁷

Efterretningen om Hannibal Sehesteds pludselige død fik familien på Fyn. Hvornår frøken Christiane er kommet hertil, ved vi ikke, men hun har formentlig opholdt sig på et af sine fynske godser; for første gang siden 1651 synes hun at have fået et fast opholdssted, fra nu af boede hun regelmæssigt på Fyn.

Skiftet efter moderen var blevet endelig sluttet i 1664, og hun havde da som sin part fået Tybrind, Vejlegård og Lundegård, men Vejlegård blev allerede samme år mageskiftet til Christian Urne til Søbysøgård mod Iversnæs (Wedellsborg) og jus patronatus til Hus-

Fig. 2. Grevinde Christiane. Maleri af Abraham Wuchters. Frederiksborg.

by og Ejby kirker,¹⁸ og året efter blev der tilkendt gårdene Iversnæs og Tybrind birkeret.¹⁹

Hannibal Sehesteds gæld var stor, og hans død var nærmest en katastrofe for familien. Gælden fra statholdertiden i Norge var på 150.000 rdl., men hertil kom ikke betalte renter samt en ny gældsstiftelse i årene 1651–1660, der var alvorlig fare for at kreditorerne ville styrte sig over de værdier, der endnu var.

I sin svare nød besluttede frøken Christiane at henvende sig til den franske ambassadør Terlon i København, han var en god ven af Hannibal Sehested og havde i 1663 i Paris lånt denne 26.000 rdl. mod pant i juveler; frøken Christiane har formentlig truffet ham i sommeren 1658, da han var til stede ved Kirsten Munks bisættelse i Odense.²⁰ Han var nu i efteråret 1666 ankommet til København fra Stockholm, tidligere havde han forhandlet med Sehested i Paris. Den første oktober 1666 rapporterede den svenske resident i København, Gustav Liliecrona, at Terlon var i Fyn „hos hr. Hannibal Sehe-

steds grevinde“, der havde anmodet ham om at komme derover, for at hun kunne rådføre sig med ham i „sin bedrøvelige tilstand“. ²¹

Resultatet af Terlons ophold på Fyn blev en begæring fra grevinde Christiane om dilation“ indtil påske 1667 over for Hannibal Sehesteds kreditorer for at afvente ankomsten fra Paris af hans papirer angående hans gæld; denne begæring blev bevilget d. 20. oktober 1666. Grevindens økonomiske situation var dog stadig fortvivlet; når påsken stod for døren, var der frit slag for kreditorerne. Om foråret måtte Christiane skille sig af med Vejlegård; den 20. februar 1667 gav hun i Odense købmand Peter Hansen af Hamburg, en odenseansk rådmandssøn, skøde på sin hovedgård Vejlegård, der var takseret til 36 tdr. htk., desuden fik han 2 gårde og 10 gadehuse i Vejle;²² i de følgende måneder fik Hannibal Sehesteds københavnske kreditorer sikkerhed for deres fordringer ikke blot i hans gård på Købmagergade, men også i indboet. Situationen var dog stadig fortvivlet, og om sommeren sendte grevinden et bønsskrift til Frederik III, hvori hun anmodede om, at hendes mands resterende pension, gage- og obligationsfordring måtte blive udbetalt til hende, og om at gagen fra hans dødsdag og til den 1. maj 1667 samt nogle ekstramåneder af hans gesandtdeputat måtte blive tillagt hende som et „naadsensaar“. Sagen blev overdraget til kammerkollegiet, der kom til det resultat, at man på obligationerne, resterende gage og på hans pension skyldte Hannibal Sehested 14.218 rdl., „Naadsensaaaret“, 3764 rdl. turde man dog ikke tage beslutning om, men overlod afgørelsen til kongen, om de kunne godtgøres hende eller ej. Frederik III forhastede sig ikke; da han døde i 1670 havde hun endnu intet fået. Samme sommer bad hun om, at kreditorerne måtte få udlæg i hendes jordegods uden rettergang og proces, hvad der blev bevilget under forudsætning af, at de ikke rejste begrundede krav om betaling i rede penge. Den 10. september 1667 gjorde de kgl. kommissærer, Christoffer Parsberg og Jørgen Reedtz, udlæg til kreditorerne for 13.219 rdl. ialt 328 tdr. htk. for 13.160 rdl., restbeløbet, 59 rdl., blev betalt kontant.²³ Også gælden til Terlon måtte ordnes. Den 20. februar 1668 fik han et pantebrev på 30.000 rdl. for

dette beløb blev pantsat Iversnæs hovedgård med bøndergods og Husby og Balslev kirker og desuden Tybrind hovedgård med bøndergods og Ørslev og Føns kirker, ialt var der tale om 1451 tdr. htk.²⁴

Efter al sandsynlighed har grevinde Christiane og Christiane Sophie Sehested siden Hannibal Sehesteds død opholdt sig på Tybrind, plaget af kreditorer og pint af manglen på rede penge. Tiden er vel ofte faldet de to verdensdamer lang på det ensomt beliggende Tybrind, og et besøg i Odense har været en kærkommen adspredelse. 20. dags jul 1667 (13. januar) var Christiane Sophie Sehested i Odense. Om hendes moder var med, vides ikke, men det er sandsynligt. Det er nemlig nærliggende at sætte besøget i Odense i forbindelse med et bryllup inden for rådsaristokratiet.

Den 23. januar 1667 indlod Kirsten Pedersdatter Balslev sig i ægteskab for 4. gang, brylluppet stod i hendes gård Priorgaarden, „udi i en fornemme forsamling“,²⁵ brudgommen var byfoged, senere rådmand Willum Jensen Rosenvinge. Det var netop på den tid af året, hvor den fynske adel plejede at tage til landemode i Odense, men det sidste adelige landemode havde fundet sted i 1660, og det marked, der havde været knyttet dertil, 20. dags julemarked, blev afholdt sidste gang i 1671;²⁶ markedet var hensygnende i 1660'erne, men tiltrak dog stadig udenbys købmænd og førte gæster til byen. Christiane Sophie Sehested havde indlogeret sig hos fru Lisbeth Mule, enke efter Hans Pedersen Samsing, en velhavende købmandssøn, der var gået den lærde vej og nød gejstlige privilegier.²⁷ Lisbeth Mule boede i Beldenakkes gård på Flakhaven.²⁸ Hvad enten nu Christiane Sophie Sehested er kommet til Odense på grund af markedet eller på grund af det forestående bryllup i byen, så benyttede hun lejligheden til at komplettere sin garderobe og sendte sin tjener hen til købmand Nåman Lassen.

Nåman Lassen var en af de udenbys købmænd, der var kommet til 20. dags julemarked og havde slået sin krambod op. Han var købmand i Fåborg, men stammede fra Flensborg, hvor han endnu boede, da han i februar 1657 trods forbudet fik tilladelse til at

føre heste ud af riget.²⁹ Hvornår han nedsatte sig i Fåborg, vides ikke, men det er formentlig sket kort efter fredsslutningen 1660, allerede i 1665 blev han rådmand, og han var i 1660'erne en af byens rigeste købmænd, hvis forretninger udstræktes helt til Nordfyn, men tilknytningen til hertugdømmerne bevarede han, idet han stadig havde forretningsforbindelser ikke blot i Lübeck, Hamburg og Kiel, men også i Flensborg og Sønderborg.³⁰

Han var selv i Odense til 20. dags julemarked og stod i kramboden med sin tjener Mathias Thøysen, da Christiane Sophie Sehesteds tjener kom ind i boden og anmodede købmanden om at sende sin tjener med nogle kramvarer hen til hans herskab i Lisbeth Mules gård. Dette skete også. Mathias Thøysen blev sendt afsted med nogle varer. Hos Lisbeth Mule fremviste han dem, og Christiane Sophie besigtigede varerne, og det endte med, at hun købte varer af ham for 86 rdl.; hun bad derefter Mathias Thøysen komme tilbage om lidt, hun ville så straks betale ham. Da han kom tilbage til kramboden med den besked, befalede Nåman Lassen ham straks at vende tilbage og enten bringe pengene eller varerne med sig hjem. Tjeneren gik til Beldenakkes gård og forlangte pengene, men Christiane Sophie Sehested svarede ham, at posten lå på Sprogø og kunne ikke komme til Fyn på grund af isen, hun ventede penge med posten, og bad ham derfor blive i Odense, indtil posten kom, så skulle han nok få sine penge, og hans ophold ville hun betale. Med den besked vendte Mathias Thøysen tilbage til købmanden, og resultatet blev, at han måtte opholde sig i syv uger i Odense; senere sendte Nåman Lassen ham på Christiane Sophies opfordring til Vejlegård, Middelfart og Iversnæs, men man fik hverken varer eller penge, og købmanden måtte til sidst lade sig nøje med en af Christiane Sophie udstedt „obligation“.³¹ Som tidligere nævnt var grevinde Christiane i store økonomiske vanskeligheder i foråret og sommeren 1667.

I sine sidste år havde Hannibal Sehested været optaget af planer om at skaffe sin datter et fordelagtigt ægteskab enten i Frankrig eller i England, men ved hans død var der intet kommet ud af disse planer. Christiane Sophie Sehested ægtede senere baron Wilhelm Fried-

rich von Wedell, en tysk officer, der kom til Danmark og 1663 blev kammerherre hos Frederik III. I Dansk Biografisk Leksikon angives det, at han kort før Hannibal Sehesteds død ægtede hans datter og eneste arving, men dette kan ikke være rigtigt, da hun endnu var ugift i januar 1667. Hvor og hvornår brylluppet fandt sted, har man hidtil været uvidende om, men alt tyder på, at brylluppet stod i København, og at vielsen fandt sted i St. Nicolai kirke og blev foretaget af sognepræst Michael Henriksen Tisdorph, en præstesøn fra Odense, der 1652 blev slotspræst i København og 1660 sognepræst ved St. Nicolai kirke, og i den egenskab attesterede han i 1670, at vielsen havde fundet sted i 1667;³² han „passerede for den kosteligste prædikant i Danmark“.³³ Vielsen har fundet sted mellem 20. dages jul og 20. august 1667; på sidstnævnte tidspunkt købte Wilhelm Friedrich Wedell og hans hustru Christiane Sophie, comtesse Sehested, varer for 268 rdl. hos guldsmed Jørgen Stilcke i København.³⁴ Det nygifte par tog ophold på Iversnæs, som grevinde Christiane overlod baron Wedell som bolig, og til underhold måtte han gøre sig Iversnæs med ladegård og tilliggende „brugelig“ uden afgift, „saa længe han sig som en søn imod sin moder tilbørligen comporterede, og han med sin kæreste kærligen levede“.³⁵

Da Christiane Sophie Sehested indgik ægteskab med baron Wilhelm Friedrich von Wedell har hendes kreditorer øjnet en chance for at få deres tilgodehavender. Blandt dem, der meldte sig, var købmand Nåman Lassen; ved Tybrind birketing stævnedes han baron Wedell til betaling af sin hustrus gæld; baronen blev dømt til at betale, men da han havde nægtet det, indstævnedes Nåman Lassen birketingsdommen til Fynbo Landsting til „confirmation“ og bad samtidig om „gode mænds udmeldelse“.³⁶ Landstinget „confirmerede“ birketingsdommen og udmeldte Erik Bille og Herluf Trolle til ride-mænd, d. v. s. at de sammen med kongens foged skulle foretage udlæg i løsøre på Iversnæs.³⁷ Samtidig med Nåman Lassen fik en anden kreditor, købmand Peter Ludwig af København, en indførselsdom ved Fynbo Landsting over baron Wedell, der imidlertid indstævnedes de to indførselsdomme til underkendelse ved Højesteret. I sit indlæg

hævdede baron Wedell, at han ikke var pligtig at betale sin hustrus gæld, da den var gjort i „hendes mindreåringers umyndighed, mens hun var i fællig med sin moder“, og gælden var stiftet uden hendes værgers „ratification“ eller bekræftelse. Wedell påstod, at grevinde Christiane hæftede for sin datters gæld, da den var stiftet inden hendes ægteskab, og han henviste dels til en kontrakt mellem ham og grevinde Christiane og dels til det afkald, han havde givet „for al den fædrearv, som han på sin hustrus vegne kunne have at præ-tendere“. Wedell fik ret, Højesteret underkendte d. 3. august 1669 landstingsdommen.³⁸

Denne højesteretsdom fik ubehagelige følger for en tredje kreditor, nemlig den københavnske guldsmed Jørgen Stilcke. Som nævnt havde Wilhelm Friedrich Wedell og Christiane Sophie Sehested i sommeren 1667 købt en del arbejder af ham til et beløb af 268 rdl. Det trak imidlertid ud med betalingen, og tilsidst måtte guldsmeden d. 20. august tage en „obligation“, udstedt af Christiane Sophie Sehested, hvori hun lovede at betale beløbet den 25. august i guldsmedens hus. Der kom imidlertid ingen penge. Ved „idelig opvartning“ søgte Jørgen Stilcke at få sine penge, men opnåede kun, at baron Wedell gav ham et afdrag på gælden på 40 rdl. Da guldsmeden derefter stadig ingen penge fik, indstævnedes han Christiane Sophie Sehested for Tybrind birketing til betaling af hendes obligation, dommen gav ham medhold, og han søgte at få den „confirmeret“ ved Fynbo landsting samt tilladelse til at udmelde ridemænd, der skulle foretage udlæg og indførsel i hendes gods og løsøre. Landstingets dom af 26. maj 1669 gav ham medhold, og ridemænd blev udmeldt, men inden de kom i funktion, sendte Wedell „sl. hr. Hannibal Sehesteds tjener“ Hans Knudsen til guldsmeden, og på baron Wedells vegne anmodede han ham om at standse processen mod løfte om, at baron Wedell ville „clarere“ alting, så snart han kom til København. Jørgen Stilcke gav sit samtykke og ville „opvarte hans tilkomst, som ej skete“. Senere enedes de om, at Wedell skulle give ham en ny obligation, men da den første, udstedt af Christiane Sophie Sehested, tilligemed birketings- og landstingsdommene lå i forvaring hos Jør-

gen Stilckes advokat på Fyn, skulle obligation nr. 2 være hos Hans Knudsen, indtil de andre dokumenter kom til København. Mens guldsmeden ventede på denne obligation og på sin betaling, gik der 6 uger, og da indførslen i Christiane Sophies Sehesteds gods og løsøre skulle finde sted inden for denne tidsfrist, så blev Jørgen Stilcke tvunget til at indstævne dommen til fornyelse for Fynbo landsting, men til hans store forbløffelse blev han ved dom af 27. oktober 1669 fradømt sin betaling, og Wedell blev frikendt, hvad der var stik imod landstingsdommen af 26. maj 1669.

Mellem de to landstingsdomme var der som nævnt faldet dom ved Højesteret i sagen mellem baron Wedell og hans hustrus kreditorer, købmændene Nåman Lassen og Peter Ludwig. I landstingsdommen af 27. oktober 1669 er indført slutningen af højesteretsdommen af 3. august 1669, der lyder således: „Efterdi Wilhelm Friedrich von Wedell ikke vil være den omtvistede gæld gestændig, som hans hustru Christiane Sophie Sehested har gjort, både før hun kom i ægteskab med ham og siden, da kan han imod landsloven ej tilkendes dertil at svare, men bør derfor fri at være, og landsdommernes dom ej at komme ham til hinder eller skade i nogen måde“. I sit indlæg ved Fynbo landsting havde baron Wedell påstået, at ifølge højesteretsdommen af 3. august 1669 skulle landsdommernes domme ikke komme ham til hinder eller skade, men alle domme var magtesløse, altså ikke blot dommen i sagen mellem ham og Christiane Sophie Sehesteds kreditorer, de nævnte købmænd, men også landstingsdommen af 26. maj 1669. Jørgen Stilcke derimod påstod, at højesteretsdommen af 3. august 1669 kun tog sigte på dommen i sagen mellem Wedell og købmændene. Landstinget henholdt sig som nævnt til højesteretsdommen af 3. august, og „da der ikke i lovlig og rette tid er søgt udlæg eller betaling, og sagen heller ikke var blevet indstævnet til næstholdende højesteret, saa understaar jeg mig derfor nu ikke imod saadan foregaaende højesteretsdom nogen indførsel udi Wedells bo og gods efter hans hustrus udgivende haandskrift, som han ikke approberet . . ., men ham for denne prætenderende krav nu hermed frikender.“³⁹

Jørgen Stilcke var selvfølgelig langt fra tilfreds med landstingsdommen af 27. oktober 1669, og den 7. maj 1670 indstævnedes han landstingsdommen til underkendelse ved Højesteret.⁴⁰ Baron Wedell gjorde atter forsøg på at standse processen; under et ophold i København mellem den sidste landstingsdom og den 1. juli kaldte han guldsmeden til sig og gav ham som afbetaling et lille guldsejerværk til en værdi af 50 rdl. samt lovede, at han efterhånden ville betale „som en ærlig Mand“.⁴¹ Om Wedells beredvillighed til at betale restbeløbet nu står i forbindelse med grevinde Christianes død, får stå hen. Hun døde på Tybrind i foråret 1670; på det tidspunkt førte hun proces⁴² mod sin svigersøn, og det sidste af hendes indlæg er dateret Tybrind d. 9. marts 1670.⁴³ I sit indlæg til Højesteret af 1. juli 1670 anførte Jørgen Stilcke følgende: 1) at landstingsdommen af 27. oktober 1669 gik stik imod den af 26. maj 1669, 2) at baron Wedell havde anerkendt gælden og gjort afbetaling, 3) at Wilhelm Friedrich Wedell og Christiane Sophie Sehested var i ægteskab sammen, da de fik varerne, hvad sognepræsten til St. Nicolai, Michael Henriksen Tisdorph, havde attesteret, 4) at baron Wedell havde villet udgive en ny obligation, hvad Hans Knudsen kunne bevidne og 5) at Wedell efter sidste landstingsdom havde overladt ham et guldsejerværk og lovet ham betaling. Den 29. juli 1670 faldt Højesterets dom; da Wedell havde anerkendt gælden og betalt afdrag, blev han dømt til at betale Jørgen Stilcke den resterende gæld med renter samt sagens omkostninger.⁴⁴

Sagen var imidlertid ikke slut med højesteretsdommen, thi Wedell unddrog sig trods gentagne påmindelser at betale beløbet, og Jørgen Stilcke så sig da nødsaget til at henvende sig til kongen om hjælp; den fik han, men da var der også gået et år siden højesteretsdommen faldt. Under 3. september 1671 fik stiftamtmand Henrik Lindenov en kgl. befaling om at hjælpe guldsmeden til hans ret.⁴⁵ Det var en prekær situation for stiftamtmanden, der så sandelig heller ikke forhastede sig. Jørgen Stilcke blev forståeligt nok utålmodig, og d. 28. oktober skrev han til stiftamtmanden og meddelte, at han med et bud sendte den kgl. befaling samt alle behørig dokumenter til sin

Fig. 3. Christiane Sophie Sehested.
Maleri af Abraham Wuchters. Wedellsborg.

fuldmægtig Mads Bang, der så kunne orientere stiftamtmanden om sagen.⁴⁶ Først i slutningen af året 1671 eller i begyndelsen af 1672 skrev Henrik Lindenov til baron Wedell og vedlagde i brevet en kopi af den kgl. befaling; den 20. januar 1672 skrev Wedell til stiftamtmanden, at det havde været ganske unødvendigt for Jørgen Stilcke at gå til Højesteret, da han ofte havde tilbudt ham betaling, „men questionen er derom, at bemeldte Stilcke gør alt for ubillig omkostning;“ Wedell anmodede derfor stiftamtmanden om at prøve på at få omkostningerne modererede, så ville betalingen „uden nogen videre molest finde sted“, han ville sende Hans Knudsen, som bedst kendte sagen, til stiftamtmanden, og så denne kunne få de behørigte oplysninger.⁴⁷ Senere sendte Jørgen Stilcke en opgørelse over sit tilgodehavende indtil d. 25. januar 1672. Kapital med rente og omkostninger beløb sig til 372 rdl., af kapitalen resterede 178 rdl., omkostningerne beløb sig „efter opskrift“ til 125 rdl., restbeløbet var renter.⁴⁸ Det er det sidste dokument i sagen, og formentlig har guldsmiden endelig fået sine penge.

De trykkede økonomiske forhold, som Christiane Sophie Sehested havde levet under, lige siden ulykken ramte faderen i 1651, synes at have vedvaret lige til moderens død i 1670. Som eneste arving overtog hun da godserne Iversnæs og Tybrind, og i 1672 blev Wilhelm Friedrich Wedell optaget i grevestanden, og af hustruens godser oprettedes grevskabet Wedellsborg, samtidig skiftede Iversnæs navn til Wedellsborg.

C. O. Bøggild Andersen har kaldt Christiane Sophie Sehested „en af de elskeligste kvindeskikkelser i det 17. århundredes danske historie“⁴⁹, og herved tænker han på den hjælp, hun altid ydede fattige slægtninge, hvad der er et vidnesbyrd om hendes slægtstilknytning og om, at de trange kår, hun selv havde oplevet i sin barndom og pureste ungdom, ikke var gået hende af minde. Navnlig forbindelsen til Griffenfeld udnyttede hun, når det gjaldt om at yde nødlidende slægtninge bistand.

Blandt de fattige slægtninge, hun tog sig af, kan nævnes hendes „søskendebarn“ Dorte Lykke og hendes halvbroder Jens Steen Sehested.

Den 8. maj 1674 rejste Christian V fra København til Jylland, hvor en del af hæren blev samlet omkring Kolding. Undervejs til Jylland kom kongen d. 9. maj kl. 9 aften til Odense, med ham var dronningen, prins Jørgen og „en stor suite af de høje ministris og fornemste militaire betiente“.⁵⁰ Blandt ministrene var Griffenfeldt, der den sommer bragte det „paa det højeste“, da han blev storkansler.⁵¹ På denne rejse aflagde Griffenfeldt et besøg på Wedellsborg, det fandt formentlig sted på tilbagerejsen fra Kolding. På Wedellsborg traf han grevinde Wedells „søskendebarn“, fru Dorte Lykke.

Dorte Lykke var gift med Eggert Abildgaard, der skrev sig til Skodborghus, Estrup og Lynderupgaard og døde 1705 som slægtens sidste mand. Fru Dorte Lykke levede endnu i 1678. Ægteparret var i 1674 uden midler af nogen art, godserne var ruinerede efter sven skekrigene, og 1662 havde Eggert Abildgaard måttet sælge Skodborghus og Estrup, og 1667 havde en panthaver gjort indførsel i Lynderup, siden spiste Eggert Abildgaard nådsens brød hos slægtninge på

Halkærgaard; ifølge traditionen skal fru Dorte Lykke ved sin ødselhed have bidraget til den økonomiske ruin.⁵²

Allerede før besøget på Wedellsborg må Griffenfeldt have hjulpet fru Dorte Lykke, der havde opnået en pension på 100 rdl., men den havde man rigtignok ikke set noget til siden sidste „confirmation“. Nu under besøget lovede Griffenfeldt hende og grevinden at søge at opnå hos kongen, at hun og hendes mand blev benådet med nogle kongetiender. Den 13. august var fru Dorte Lykke stadig på Wedellsborg, og herfra skrev hun til Griffenfeldt, mindende ham om løftet og om hendes mands svage helbred og „vores ringe tilstand“. Hun ønskede at få kongetienderne af Malle, Haverslev, Aarup og Sem sogne i Ålborghus amt, tienderne beløb sig kun til 20 rdl. mere om året end pensionen, men fru Dorte Lykke har sikkert betragtet kongetienderne som en mere sikker og stabil indtægt end den kgl. pension. Bag på hendes supplik har Christiane Sophie Sehested skrevet en indtrængende bøn til Griffenfeldt om at støtte supplikken hos kongen og om, at fru Dorte Lykke måtte få „benådningensbrevet“, medens hun opholdt sig på Wedellsborg. Supplikken fulgte med et brev, som grevinde Wedell skrev til Griffenfeldt d. 17. august. I dette takker hun for besøget på Wedellsborg og beklager sin og sin mands lange tavshed der skyldtes frygt for at være „importun“, da de var gået ud fra, at han siden ankomsten til København havde været fuldt optaget „af kgl. Majestæts og rigens affairer“; med brevet sendte Christiane Sophie Sehested desuden „en liden hosfølgende reconnaissance på en 1000 rdl. udi croner“. Greveparrets fuldmægtig Hans Knudsen skulle aflevere brevet til Griffenfeldt.⁵³ Det må imidlertid ikke være lykkedes fuldmægtigen at få lejlighed til at aflevere brevet, for i et nyt brev af 2. september bad grevinde Wedell Griffenfeldt give Hans Knudsen besked om, når han måtte komme, og samtidig erindrede hun om „den liden reconnaissance“.⁵⁴ Da der stadig intet skete, skrev hun den 28. oktober for tredje gang til Griffenfeldt og mindede om sagen. Fru Dorte Lykke var endnu på Wedellsborg, hvor hun havde ligget syg i nogle uger; grevinde Wedell håbede, at Hans Knudsen havde fået afleveret supplikken,

og at Griffenfeldt ville bevise fru Dorte Lykke „den velgerning eller snarere barmhjertigheds værk at forhjælpe hende med hendes fattige skrøbelige mand, som nu og kommer til alders, til det ringe stykke brød.“ Hun bad Griffenfeldt undskylde hendes „dumdristighed“ og betænke, „at blodet drager dog altid, hvor det går“. Til slut lover hun aldrig mere at ulejlige ham med sådanne sager og beder blot om et lille ord til svar på dansk“ at den syge stakkel kan trøstes derved selv at kunne læse“. I en efterskrift beklager hun, at „brevet er ilde skreven, min mand er saa syg, saa jeg sanser fast intet“.⁵⁵ Det er dog tvivlsomt, om fru Dorte Lykke fik de omtalte kongetiender.

Halvbroderen, Jens Steen Sehested, barokdigteren, officeren og godsejeren, var søn af Hannibal Sehested og en københavnsk borgerdatter.⁵⁶ Hvornår han er født, vides ikke med sikkerhed, almindeligvis nævnes 1635 eller 1640. Hannibal Sehested vedkendte sig sønnen og lod ham opkalde efter sine to ældre brødre; Jens Steen var hans eneste søn, og han tog sig af ham og sørgede for hans uddannelse. Sønnen valgte den militære løbebane, dels var der militære traditioner i slægten, og dels var det lettere for en ung mand uden formue at komme frem ad den vej, hjælp fra faderen har der siden 1651 næppe været tale om; muligvis har Jens Steen Sehested i svensk tjeneste kæmpet i Polen, hvor Hannibal Sehesteds myndling og svoger, greve Valdemar Christian, faldt i svensk tjeneste, og Jens Steen Sehested ejede et portræt af Valdemar Christian. Han har sikkert også deltaget i krigen mod svenskerne 1657–60; i en supplik til Christian V fra o. 1670 skriver han: „De Svenske har mig aldrig skaaned, Polacken meget ringer“. Efter sin genindtræden i Frederik III's tjeneste kunne Hannibal Sehested atter gøre noget for sønnen. Den Jens Sehested, som Frederik III i sommeren 1660 anbefalede til guvernøren i Maastricht, er sandsynligvis Jens Steen Sehested. Han opholdt sig i Nederlandene formentlig helt til 1668, han havde da også et godt kendskab til hollandsk litteratur og skrev digte på hollandsk. 1669 finder vi ham som kvarter-

mand i rostjenestekompagniet på Fyn, og hans digt „Fyens billige Berømmelse“ fra 1671 vidner om hans fortrolighed med fynske forhold; som løjtnant nævnes han i 1673. Om han først i disse har stiftet bekendtskab med halvsøsteren, eller om Hannibal Sehested, mens han levede, har bragt de to søskende sammen, ved vi ikke, men der var alle dage et godt forhold mellem dem, og det er højst tænkeligt, at Christiane Sophie Sehested har stået bag de kgl. nådesbevisninger, der blev den unge fattige officer til del. I november 1671 fik han „af ser naade“ 50 rdl., og det samme gentog sig i marts 1673 og i november 1674, desuden fik han i foråret 1674 24 rdl. til en hest. Han har formentlig i sin tjenestetid på Fyn opholdt sig i Odense; i oktober 1675 skriver Eiler Holck, at de farligste steder for en landgang ville han lade besætte „af rostjenesten og ikke lade den ligge i Odense og lade dem æde, drikke og ride ud på eksekution“. I den følgende tid var Jens Steen Sehested på kystvagt ved Assens, og det er ikke utænkeligt, at han har haft sin gang på Wedellsborg, og at det er søsteren, der har bragt ham i forbindelse med Griffenfeldt.

Vi har fra denne tid et brev fra ham til Griffenfeldt, dateret Assens 2. januar 1676. Af dette fremgår, at han tidligere har haft en samtale med storkansleren på Dalum kloster, formentlig da kongen i juni måned 1675 rejste til Hertugdømmerne. Griffenfeldt havde da lovet at befordre hans lykke, d. v. s. at han skulle hjælpe ham med at blive adlet med Sehestedernes våben, „hvilket og Hans Kongl. Maytt. mig allern. med kongl. haand at nyde lader forsikeret“. Jens Steen Sehested tvivler ikke om, at det vil lykkes for ham, „efter som alle de mig enten ved navn eller blod pårører, for en broder og deres vaaben fuldkommen at føre værdig agter“. (Her tænker han sikkert i første række på halvsøsteren), „alene de avindsyge, som saadan lykke mig misunder, aarsagen, de endnu med den gamle surdejg befæstet er“. I brevet beklager han, at han ikke „ved sidste lykkelige gennemtog“, det var i december 1675, havde kunnet opvarte Griffenfeldt, men „den Naade jeg samme gang nød for Hans Kongl. Maytt. at forskære, forhindred mig, mit forsæt at efterkom-

me.“ Han ville gerne til København, men da han kun havde halv gage, tålte han ikke store udgifter.

Som postscriptum står følgende vers:

Den naaderige Gud, o høyvelbaarne greve
Lad mange 10-tal-aar dig Danmarks støtte leve
lyksalig, glædefuld; I dydbevinged – griv*
skænk mig i sorgens nød af naade, glædens liv.⁵⁷

Den 13. februar 1676 fik han ordre til at indfinde sig i København, måneden efter blev Griffenfeldt styrtet, hvad der ikke kom Jens Steen Sehested til skade; den 7. april udnævntes han til generaladjutantløjtnant, og en måned efter blev han legitimeret og adlet med Sehestedvåbnet. Han deltog i Den skånske Krig og blev 1679 afskediget som oberstløjtnant med en årlig pension på 200 rdl. Samme år ægtede han i Odense Mette Sophie Parsberg og fik senere med hende Selleberg. De nygifte boede først på Selleberg hos svigermøderen, fru Kirsten Kaas, men 1681 trådte familien på Wedellsborg hjælpende til og lånte ham penge, så han kunne købe den lille herregård Lundsgård i Espe sogn. I ægteskabet fødtes 11 børn. Den ældste fik navnet Christiane Sophie efter søsteren, nr. 2 fik navnet Hannibal, en anden søn opkaldtes efter greve Wedell med navnet Wilhelm Friedrich, og da den ældste datter døde allerede i 1682, fik den yngste datter, der fødtes i 1694, navnet Christiane Sophie; da var grevinde Wedell død, hun døde i slutningen af 1693, og hendes ligbegængelse fandt sted d. 10. februar 1694 i Wedellsborgs kapel, og her „parenterede“ Jens Steen Sehested over hende på tysk.

To år efter måtte Jens Steen Sehested sælge Selleberg, og atter kom der hjælp fra Wedellsborg, grev Wedell havde 1688 købt Ruggaard, og her fik nu Jens Steen Sehested og hans familie et nyt hjem. To år efter døde han; Veflinge kirkebog er brændt, så vi ken-

* Grif.

der ikke dødsdagen, men han er død mellem 7. december 1697 og 18. januar 1698; formentlig ligger han begravet i Husby kirke, en af hans døtre, der nogle år efter døde i Bogense, blev ført til Husby kirke, og i sine samlinger til Husby sogns historie oplyser Vedel Simonsen, at der „strax neder for (alteret) saa saavel i som uden for choret, er en anden aaben saakaldt Gyldencrones(?) begravelse under jorden, i hvilken der og staar Sehesteder og hvorover ligger en ligsten med familiernes dertil hørende vaaben rundt om anbragt men uden inscription . . .“.

Efter Jens Steen Sehesteds død slog Mette Sophie Parsberg sig ned i Bogense tilligemed sin søster og sine 7 børn i alderen fra 4 til 17 år, fra 1705 boede hun på en bondegård i Fønsøre under grevskabet Wedellsborg. Den yngste datter, Christiane Sophie, tog familien på Wedellsborg sig af, og i nogle år boede hun der. Hun ægtede senere generalauditør Niels Braband og døde 1776 som den sidste af Jens Steen Sehesteds børn. Mette Sophie Parsberg ramtes senere af en stor ulykke, bondegården i Fønsøre nedbrændte, og hun mistede næsten alt, hvad hun ejede. Ved skrivelse af 16. januar 1714 forespurgte kammerkollegiet stiftamtmand Giedde om hendes tilstand, hun havde da forladt grevskabet tilligemed søsteren Sidsel Parsberg, to døtre og en karl og en pige og skulle opholde sig i Ubberud;⁵⁸ anledningen til forespørgslen er formentlig, at hun må have søgt om fritagelse for kopskat. Hun bosatte sig senere i Odense, det oplyses d. 16. juli 1720, at hun bor der og får pension af postkassen, og som andre lignende pensionister blev hun fritaget for kopskat fra 1. januar 1720.⁵⁹

Endnu en gang trådte familien på Wedellsborg hjælpende til; i begyndelsen af 1721 sluttedes en kontrakt med hende, hvorefter hun årlig skulle have 100 rdl. til Mortensdag af den gård, hun havde boet på i Fønsøre, og samtidig lagdes den ind under Bannerslunds hovedgårds takst.

1. Sv. Larsen: St. o. d. f. rådsaristr. II, 1965, s. 211.
2. Bircherods Dagbøger v. Molbech, 1846 s. 91 f., 107.
3. Odense Bf. A. Skifteprtk. 1664.
4. Sv.Larsen: A. a. s. 114 ff., 140 f., 190 ff., 207 ff.
5. C. O. Bøggild Andersen i Festskrift til Kn. Fabricius, 1945, s. 120.
6. Bircherods Dagbøger v. Molbech, 1846, s. 197 f.
7. Do. s. 103.
8. Hvor ingen kilde er angivet, se C. O. Bøggild Andersen: Hannibal Sehested I-II, 1946-70, registeret.
9. Da. Mag. 8:1, s. 99, Kirsten Munk t. L. Chr., Boller, 1655 1.7.
10. Do. s. 90, Kirsten Munk t. L. Chr., Boller, 1654 2.9.
11. Do. s. 94, Kirsten Munk t. L. Chr., Boller 1655 27.3.
12. Do. s. 92, Kirsten Munk t. L. Chr., Boller, 1654 16.9.
13. Saml. t. Fyens Hist. o. Top. VII, s. 313; Birket Smith. L. Chr., Grevinde U.'s Hist. I, 1879, s. XCVI n. 2, Christiane t. L. Chr., Boller, 1658 24.6.
14. Saml. t. Fyens Hist. o. Top. VII, s. 315.
15. Da. Mag. 3:1, s. 312.
16. Bircherods Dagbøger v. Molbech 1846, s. 75.
17. Do. s. 100 f.
18. Fynbo Landstg.'s A. Sk. - o. Pptrtk. II, s. 73, Hafnia, 1664 28.7, læst 17.8.
19. Kronens Skøder II, s. 216, 1665 3.1.
20. Å. Fasmer Blomberg: Fyns Vil-i kår u. Svenskekrigene 1657-60, 1973, s. 217.
21. Becker: Saml. t. Dk.'s Hist. II, 1857, s. 169, 199.
22. Fynbo Landstg.'s A. Sk. - o. Pptrtk. III, f. 35, 1667 6.3.
23. Do. VI f. 3, 1667 16.10.
24. Do. IV f. 24-30, 1668 27.5.
25. Personalhist. T. 8: 6, s. 62.
26. Å. Fasmer Blomberg: A. a., s. 542.
27. G. L. Wad: Fra Fyens Fortid I, 1916, s. 114.
28. Sv. Larsen: A. a. I, 1965, s. 167.
29. Fy. Tegn. 1657 26.2.; Corp. Const. Dan. VI, 1918, s. 307, 1657 22.1.
30. Å. Fasmer Blomberg: Faaborg By's Hist. I, 1955, s. 177, 231, 240.
31. Faaborg Bf. A. Tgbg 1667-69, 1669 3.3.
32. R. A. Reg. 107. 2. Højesteret. Dombog I 1670, f. 538 ff; Wiberg Præstehist. II.
33. Bircherods Dagbøger v. Molbech, 1846 s. 152.
34. R. A. Reg. 107. 2 Højesteret. Dombog I 1670, f. 538 ff.
35. R. A. Reg. 107. 2 Højesteret. Voteringsbøger 1669, 1669 2.8.
36. Fynbo Landstg.'s A. Stævningsprtk. 1667-69, f. 105, 1669 14.4.
37. D. L. I - 24-42; R. A. Reg. 107. 2 Højesteret. Voteringsbøger 1669 1669 3.8.
38. R. A. Reg. 107. 2 Højesteret. Stævningebog 1669, f. 275 nr. 281, 1669 8.7; Voteringsbøger 1669 3.8.
39. Reg. R. A. Reg. 107. 2. Højesteret. Dombog I 1670, f. 538 ff, 1670 29. 7.
40. R. A. Reg. 107. 2. Højesteret. Stævningebog 1670 f. 180 nr. 93, 1670 7.5.
41. R.A. Reg. 107 2 Højesteret. Dombog I 1670, f. 538 ff, 1670 29.7.
42. Jeg agter at offentliggøre en afhandling om denne proces.

43. Fynbo Landstg.'s A. Koncepter t. Domsakter 1670 23.2.
44. Re R. A. Reg. 107. 2 Højesteret. Dombog I 1670, f. 538 ff. 1670 29. 7.
45. Odense A. A. nr. 85. Kgl. orig. Reskrpt. 1664–1672, t. Henrik Lindenov, 1671 3.9.
46. Do. Bilag, Jørgen Stilcke t. Henrik Lindenov, Kbhv. 1671 28.10.
47. Do. Bilag, Wilh. Fr. Wedell t. Henrik Lindenov, Iversnæs, 1672 20.1.
48. Do. Bilag 1672 25.1.
49. C. O. Bøggild Andersen: Statsomvæltningen i 1670, 1936, s. 390.
50. Bircherods Dagbøger v. Molbech 1846 s. 150 f.
51. Do. s. 153.
52. D. Sl.; og Hrgde., IV, 1945, s. 99.
53. R. A. C. 4 Processer A. D. Jørgensens Saml vedr. Griffenfeldt XII Breve t. Gr. Christiane Sophie Sehested t. Gr., Wedellsborg 1674 17.8.
54. Do. Wedellsborg, 1674 2.9.
55. Do. Wedellsborg 1674 28.10.
56. Om ham Se min afhandling i Fy. Arb. IV: 1, 1950, s. 1–79.
57. R. A. C 4 Processer. A. D. Jørgensens Saml. vedr. Griffenfeldt XII Breve t. Gr., J. St. Sehested t. Gr., Assens, 1676 2.1.
58. Odense A. A. Kopibog 1705–16, f. 96 nr. 124, 1714 16.1; do. nr. 37 Kopibog 1713–15 f. 149, Stiftamtmd. Giedde t. amtmd. Carlowitz, 1714 1.2.
59. Odense M. A. Prtk. o. ank. Breve 1719–25, f. 71.

Résumé

Les héritiers de Hannibal Sehested

Le 13 septembre 1666, Hannibal Sehested mourut subitement à Paris, accablé de dettes. Depuis 1642 il était l'époux de Christiane, la fille du roi Christian IV et Kirsten Munk. L'enfant unique de ce mariage était une fille nommée Christiane Sophie Sehested. La famille du défunt passa des années de grande impécuniosité. De sa mère la comtesse Christiane avait hérité de grands domaines seigneuriaux dans l'île de Fionie: „Tybrind, Vejlegård et Lundegård“ les deux derniers avaient été cédés en échange contre l'„Iversnæs“ en 1664.

Déjà dans l'automne 1666, un des

grands créanciers de Hannibal Sehested, le chevalier de Terlon, ambassadeur de France, aida la veuve de ses conseils et de sa personne pour obtenir une „dilatation“ durant jusqu'à ce que les papiers de Hannibal Sehested fussent arrivés de Paris, C'est probablement dans l'été de 1667 que la fille épousa le baron Friedrich Wilhelm von Wedell et que la comtesse Christiane leur accorda l'usufruit de l'Iversnæs pour leur subsistance.

Après la célébration du mariage, les créanciers de Christiane Sophie cherchaient à recouvrer leur argent et ils portèrent l'affaire en justice. Aux inter-

rogatoires le baron Wedell soutenait que la comtesse Christiane était responsable des dettes de sa fille et il se réclamait soit d'un contrat signé par la comtesse Christiane, soit de sa renonciation de tout patrimoine de la part de son épouse.

Après la mort de la comtesse Christiane, Christiane Sophie fut héritière de toutes les propriétés. Elle protégeait et secourait d'argent ses parents pauvres, surtout son frère consanguin, l'officier et poète danois de style baroque, Jens Sten Schested.